

משרד החינוך

אגף בכיר בחינוך

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين	מדבקות נבחן והתאמות ملصقة ممتحن وملاءمات <table><tr><td>שנה السنة</td><td>חודש الشهر</td></tr><tr><td>מועד מועד</td><td></td></tr><tr><td>סמל ביה"ס</td><td>מס' תעודת הזהות</td></tr><tr><td>رقم المدرسة</td><td>رقم الهوية</td></tr></table> יש להדביק כאן ↑ מדבקות נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה السنة	חודש الشهر	מועד מועד		סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم المدرسة	رقم الهوية
שנה السنة	חודש الشهر								
מועד מועד									
סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות								
رقم المدرسة	رقم الهوية								

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطي دفتر إضافي
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

الإدارة التربويّة
وزارة التربية والتعليم
القسم الكبير لامتحانات

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة . عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان .
أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط . أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة .

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم – إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم . كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان . استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان .
بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء .

يجب التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات لامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها . لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات .
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد .
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنّه لن يتم مسح ضوئيّ لهذه المنطقة .
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط .
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق . الدفتر الذي يُسلّم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات .
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم .

نتمنّى لكم النجاح!

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"ג, 2023
מספר השאלון: 11271

עברית: לשון

הוראות

א. משך הבחינה: שעתיים.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק א	-	שם המספר ואותיות השימוש	-	20	נקודות
פרק ב	-	$\left\{ \begin{array}{l} \text{תחביר} \\ \text{מערכת הצורות} \end{array} \right.$	יש לבחור ב <u>אחד</u> הפרקים	-	80
פרק ג	-			נקודות	
סך הכול				-	100

ג. חומר עזר מותר בשימוש: דף עזר (עמוד 4).

ד. הוראה מיוחדת: יש להקפיד על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

דף עזר

טבלת התנועות

התנועות הקטנות	התנועות הגדולות	התנועות החטופות
a פתח	קמץ	חטף פתח
e סגול	צירי חסר צירי מלא	חטף סגול
i חיריק חסר	חיריק מלא	
o קמץ קטן	חולם חסר חולם מלא	חטף קמץ
u קובוץ	שורוק	

טבלת הגופים

גוף ראשון	גוף שני	גוף שלישי
יחיד	מדבר	נוכח
יחידה	מדברת	נוכחת
רבים	מדברים	נוכחים
רבות	מדברות	נוכחות

חלקי הדיבור: שם עצם, שם תואר, פועל (שם פועל), תואר הפועל, מילת יחס, מילת קישור

תחביר

דרכי ההבעה במשפט: משפט חיווי, משפט ציווי, משפט שאלה

סוגי המשפטים: משפט פשוט, משפט מורכב, משפט איחוי (מאוחד/מחובר)

סוגי הנשואים: נשוא פועלי (לרבות נשוא מורחב), נשוא שמני, נשוא קיומי (דמוי פועל: יש, אין)

התפקידים התחביריים במשפט: נושא, נשוא, אוגד, מושא, תיאור, לוואי, תמורה

סוגי התיאורים ופסוקיות התיאור: מקום, זמן, סיבה, תכלית, אופן, מצב, תנאי, ויתור

החלקים הבלתי תלויים במשפט: הסגר, פנייה, קריאה

משפטים בעלי מבנה מיוחד: נושא סתמי, חלק ייחוד, חלק כולל

קשרים לוגיים: ריבוי והוספה, צמצום, השוואה, ברירה, הדגמה, זמן, סיבה ותוצאה, תכלית, ניגוד, ויתור, תנאי

תורת הצורות

בנייני הפועל: קל-פעל (פעל), נפעל (נפעל), הפעיל (הפעיל), הפעל (הופעל), פעל (פיעל), פעל (פועל), התפעל (התפעל)

גזרות הפועל והשם:

גזרת השלמים, גזרת המרובעים

גזרות החסרים (העלולים): חסרי פ"נ (חפ"ן), חסרי פ"צ (חפי"ץ), חסרי פ"י (חפ"י)

גזרות הנחים: נחי פ"א (נפ"א), נחי פ"י/ו (נפ"י/ו), נחי ל"י/ה (נל"י/ה), נחי ל"א (נל"א), נחי ע"ו/י (נע"ו/י)

גזרת הכפולים (ע"ע)

דרכי תצורת המילים:

גזירה מסורגת: שורש ומשקל

גזירה קווית: בסיס וצורן, הלחם בסיסים, ראשי תיבות (נוטריקון)

סוגי צורנים: צורן גזירה, צורן נטייה

עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

פרק א: חובה – שם המספר ואותיות השימוש (20 נקודות)

ענו על שאלה 1 שלפניכם.

1. לפניכם קטע ובו אפשרויות להגיית שם המספר וכן מספרים מודגשים. הקיפו את הצורה הנכונה מבין האפשרויות להגיית שם המספר, וכתבו במילים את המספרים המודגשים (אין צורך לנקד).

באַרְבַּע עֶשְׂרֵה / אַרְבַּעַה עֶשֶׂר בספטמבר 2010 פורסמו תוצאות סקר שבדק את הקשר בין הרגלי נימוס

של אנשים ובין רמת ההכנסה שלהם בישראל. הסקר נערך בקרב 992 _____ נשים וגברים, והם התבקשו לדווח כיצד הם מתנהגים במצבים שונים. על סמך תשובותיהם ניתן לכל אחד מהם ציון בין 0 ל-4. _____.

ממצאי הסקר הראו שככל שאדם מנומס יותר, הכנסתו גבוהה יותר: עלייה של 10 _____ אחוזים בציון בנימוס לוותה בעלייה בהכנסתו של אותו אדם.

כמו כן, הסקר בדק היכן ישראלים נתקלים בהתנהגות לא מנומסת, וב **שְׁלוֹשׁ / שְׁלוֹשׁ / שְׁלֹשֶׁת** המקומות הראשונים נמצאים מרכזי קניות, מקומות עבודה ושדות תעופה.

שיעור המשיבים שדיווחו על חוסר נימוס במשרדי ממשלה היה גבוה פי **אַחַד וְחָצִי / אַחַת וְחָצִי** בהשוואה לשיעור המשיבים בסקר דומה שנערך בארצות הברית. נתון נוסף הוא שניו־יורק היא העיר שתושביה הם המנומסים ביותר, ואילו תושבי פריז ולונדון נמצאים רק במקום ה-15 _____.

ואיך אפשר לחנך לנימוסים?

תמי לנצוט ליבוביץ, מומחית לנימוסים, פרסמה יותר מ-11 _____ מאמרים בתחום, ובספרה

"סיביליטי", שהתפרסם לפני **כְּשֶׁבַע עֶשְׂרֵה / כְּשֶׁבַע עֶשְׂרֵה** שנים, היא מונה **שְׂמוֹנָה / שְׂמוֹנָה** עקרונות בסיסיים ליצירת התנהגות מנומסת בעת מפגש חברתי.



עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

לפניכם שני פרקים: פרק ב – תחביר, פרק ג – מערכת הצורות.
בחרו בפרק שלמדתם: בפרק ב – תחביר **או** בפרק ג – מערכת הצורות.
בפרק שבחרתם ענו על השאלות לפי ההוראות.

ציינו את שם הפרק שבחרתם: _____

עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

פרק ב: תחביר (80 נקודות)

בפרק זה ענו על ארבע מן השאלות 2–6 (לכל שאלה – 20 נקודות).

שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

2. א. לפניכם משפט פשוט.

לעיתים התנהגות מנומסת מסתירה את רגשותינו האמיתיים.

נתחו את המשפט: ציינו מעל המילים שבמשפט את התפקידים התחביריים שלהן.

ב. לפניכם שני משפטים.

I. **למרות התועלת שבנימוסים הם נתפסו ריקים מתוכן.**

הסוג התחבירי: _____

II. **הנימוסים הם תולדה של עולם מעמדי והייררכי, ואף על פי כן הם מפתחים תודעה של שוויון בין**

בני אדם.

הסוג התחבירי: _____

(1) ציינו מתחת לכל משפט את הסוג התחבירי שלו.

(2) ציינו מהו הקשר הלוגי המשותף לשני המשפטים. _____

(3) המירו את **משפט I** במשפט מסוג תחבירי אחר, בלי לשנות את הקשר הלוגי שבו.



עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

3. א. לפניכם ארבעה משפטים.

I. שמירה על כללי הנימוס עשויה למנוע פגיעות בלתי מכוונות.

II. בזכות כללי הנימוס הקרבה בין בני אדם נהפכה לנעימה.

III. מחוות הנימוס מבטאות הכרה במצבו של הזולת.

IV. עם השנים הלכו והתרבו כללי הנימוס בחברה.

(1) העתיקו מן המשפטים I–IV שני נשואים מורחבים.

(2) ציינו מעל כל אחד משני הנשואים האחרים את סוגו.

ב. לפניכם משפט מורכב.

אם נבחן את התועלת שיש בהתנהגות מנומסת, נוכל להבין את תחום הנימוסים כולו.

תחמו במשפט זה את הפסוקיות, וציינו מעל כל פסוקית את התפקיד התחבירי שלה.

ג. לפניכם שני משפטים, ובהם חלקים כוללים.

I. נימוס הוא צורת ביטוי חיונית, אך לא אותנטית.

II. אדם מסיט את מבטו הצידה באוטובוס או ברכבת בשעה שמישהו לידו מנהל שיחה אישית בטלפון.

(1) סמנו קו מתחת לחלק הכולל בכל אחד מן המשפטים.

(2) ציינו מעל כל חלק כולל את התפקיד התחבירי שלו במשפט.

(3) ציינו מהו הקשר הלוגי בחלק הכולל במשפט I.



עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

4. א. לפניכם שני משפטים, ובכל אחד מהם יש הסגר.
- I. אדוני הנכבד, כנראה אינך מבין את חומרת המעשה.
- II. עם הזמן אנשים מרגישים מחויבים פחות לכללי הנימוס, אולי משום שזה אפשרי.
- (1) סמנו קו מתחת להסגר בכל אחד מן המשפטים.
- (2) ציינו את התפקיד המשותף לשני ההסגרים מבחינת המשמעות. _____
- ב. לפניכם משפט, ובו שתי מילים מסומנות בקו.
- אין ספק שהשילוב בין רגשות ובין נימוסים אינו פשוט.
- ציינו מעל כל אחת מן המילים המסומנות בקו את התפקיד התחבירי שלה.
- ג. לפניכם משפט, ובו המילה "יש" מופיעה פעמיים ומסומנת בקו. בשתי הפעמים תפקידה התחבירי הוא "נשוא".
- יש לתת את הדעת על הבעיה הרצינית שיש לנו.
- (1) מבין הנשואים המסומנים בקו, הקיפו את הנשוא שיש לו משמעות של קיום.
- (2) מעל הנשוא שלא הקפתם – כתבו מילה אחרת שיכולה להחליף אותו ולשמור על משמעות המשפט.
- ד. לפניכם משפט דר־משמעי.
- בחירת הנציג הקָּתָה את כולנו בתדהמה.
- (1) הקיפו את הצירוף היוצר דר־משמעות במשפט זה.
- (2) נסחו את שתי המשמעויות של הצירוף הדר־משמעי.
- משמעות 1: _____
- משמעות 2: _____



עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

5. א. לפניכם משפט ובו תמורה.

בניגוד לפשעים פליליים הנימוס נוגע לעניינים שוליים, כמו כללים לניהול שיחה, אופן האכילה וצורת הלבוש.

(1) סמנו קו מתחת לתמורה במשפט.

(2) העתיקו מן המשפט את הביטוי המכליל שהתמורה ממירה. _____

(3) ציינו את התפקיד התחבירי של הביטוי המכליל. _____

ב. לפניכם משפט מורכב.

"לדעתי" ו"נדמה לי" הם ביטויים בלשון נקייה, המאפשרים להבליע עמדה נחרצת במעטפת של נימוס.

המירו את המשפט המורכב במשפט פשוט שיש בו תמורה.

ג. לפניכם קטע קצר העוסק בכללי נימוס ביפן.

ליפנים יש לא מעט כללי נימוס וכללי התנהגות. אמירת שלום נעשית בקידה קלה, ואת הנעליים הם משאירים בכניסה לבית. היפנים אינם מפגינים רגשות בציבור, ובארוחה הם שותים את המרק ישירות מן הקערה.

על פי הקטע הקצר כתבו ארבעה משפטים פשוטים בציווי, שמיועדים לתייר המתכוון לבקר ביפן.

בכל משפט כתבו כלל נימוס אחד.

1.

2.

3.

4.

עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

6. א. לפניכם קטע, ובו תיאור של אחד ממנהגי הנימוסים באנגליה שתיארה תיירת ישראלית.

אני מביטה בהשתאות כיצד הם עולים במדרגות הנעות. העולים עומדים צמודים לימין, ואילו הממהרים

מדלגים בנוחות משמאל לאנשים העומדים.

(1) ציינו מעל כל מילה המסומנת בקו את התפקיד התחבירי שלה.

(2) העתיקו מן הקטע שתי מילים שהתפקיד התחבירי המשותף להן הוא תיאור.

(3) לפניכם חלק ממשפט.

הממהרים מדלגים בנוחות משמאל לאנשים העומדים.

המירו חלק זה במשפט מורכב בעל פסוקית נושא.

ב. לפניכם ארבעה משפטים מורכבים, ובהם נתחמו פסוקיות המתחילות במילת השעבוד "כי".

I. במשך מאות שנים מעולם לא פסקה התלונה הידועה כי הולך ופוחת הדור.

II. נימוסים עשויים להטעות כי הם אינם מבטאים בהכרח את יחסנו האמיתי לזולת.

III. יותר מחצי מן הנשאלים טענו כי חוסר נימוס הוא הבעיה הגדולה ביותר של החברה האנושית.

IV. הדעה הרווחת היא כי הדור הצעיר כיום מנומס פחות מקודמו.

ציינו מעל כל פסוקית את התפקיד התחבירי שלה.

עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

פרק ג: מערכת הצורות (80 נקודות)

בפרק זה ענו על ארבע מן השאלות 7–11 (לכל שאלה – 20 נקודות).

שימו לב: בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

7. א. לפניכם טבלה, ובה משפטים שבהם פעלים מודגשים.

נתחו בטבלה שלפניכם את הפעלים המודגשים: ציינו את השורש ואת הבניין של כל פועל.

הפועל	השורש	הבניין
נוכַל להבין את תחום הנימוסים, אם נבחן את התועלת שבהם.		
בחברה שלנו מְקַנֶּית לנימוס חשיבות יתר.		
הצברים הוֹקִיעוּ את כללי הנימוס בשל היעדר אותנטיות.		
נימוסים הִצְטִירוּ ככרטיס הכניסה לחברה הגבוהה.		
במאה האחרונה הוֹאֵץ תהליך ההשתחררות של החברה מן הנימוסים.		
השוטרת מוֹרָה לנהג להשתלב בתנועה.		

ב. לפניכם ארבע מילים (1)–(4).

- (1) מְתִיר
- (2) מִיתֵר
- (3) הִתְרָה
- (4) תֵּר

לכל אחת מן המילים (1)–(4) התאימו מילה שנגזרה מאותו השורש מבין המילים שלפניכם.

הִתְרָאָה, לְנִתֵּר, מְתִיר, לְהוֹתִיר

עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

8. א. לפניכם ארבעה משפטים, ובהם מודגשות ארבע מילים.

– אדם מסיט את מבטו הצידה כשמישהו לידו מנהל **שיחה** אישית.

– אני **משוחח** בטלפון עם המורה.

– בנקים רבים מאפשרים ללקוחותיהם **שיחוח** (בלועזית: צ'ט) עם פקיד הבנק.

– מה אתה **שח**?

(1) ציינו את השורש המשותף לארבע המילים המודגשות.

(2) מבין ארבע המילים המודגשות, העתיקו שני צמדים – בכל צמד יהיו פועל ושם פעולה מאותו הבניין.

ציינו את הבניין המשותף למילים שבאותו הצמד.

צמד I: פועל: _____; שם פעולה: _____; הבניין: _____.

צמד II: פועל: _____; שם פעולה: _____; הבניין: _____.

ב. לפניכם משפט, ובו שתי מילים מודגשות.

נימוס **נועד** למנוע פגיעה בזולת, ולכן הוא מתקבל לעיתים כ**עדות** לאופי מוסרי.

(1) כתבו את השורש של הפועל **נועד**.

(2) המילה **עדות** נוצרה בדרך של בסיס וצורן סופי.

ציינו את הבסיס של המילה **עדות**.

(3) מבין המילים ברשימה שלפניכם, **הקיפו** שתי מילים שהשורש שלהן זהה לשורש של **הבסיס**

במילה **עדות**.

העיד, יעוד, הועדות, תעודה, מועד (חג), עדי (תכשיט)

ג. לפניכם קטע קצר.

הנימוס חיוני לבני אדם המצויים יחד. גם בהבעת רגשות יש יסוד של התחשבות בזולת, ואפילו מדובר בהתחשבות מהותית יותר. התנהגות נימוסית נתפסת כהתנהגות בלתי כנה המסתירה את רגשותינו האמיתיים, וכשאנו בסערת רגשות, קשה לנו לשמור על הנימוסים שמנוגדים לרגשותינו.

העתיקו מן הקטע שלושה פעלים **סבילים** משלושה בניינים **שונים**, וציינו את הבניין של כל אחד מן הפעלים שהעתיקתם.

הפועל: _____ הבניין: _____

הפועל: _____ הבניין: _____

הפועל: _____ הבניין: _____

עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

9. א. לפניכם משפט, ובו מודגשות צורות בינוני:

בכל שנה **מגיעים** לישראל עשרות אלפי **עולים** חדשים, ה**מתמודדים** עם אתגרים רבים בתהליך קליטתם, כמו הצורך להכיר כמה כללי נימוס **מקבילים**.

(1) ציינו מעל כל אחת מצורות הבינוני המודגשות את חלק הדיבור שלה.

(2) כתבו את השורש של כל אחת מן המילים האלה:

מגיעים _____, עולים _____.

ב. לפניכם משפט, ובו מילה מודגשת.

הפרחים מפיצים ריח **נעים**.

(1) במשפט זה המילה **נעים** היא שם תואר. ציינו את השורש שלה. _____

(2) במשפט אחר המילה **נעים** יכולה לשמש בתפקיד פועל.

נתחו את הפועל **נעים**. השורש: _____ הבניין: _____

ג. (1) לפניכם שני משפטים, ובהם המילה **אכילה**.

I. הנימוס עוסק בכללי ניהול שיחה ובאופן ה**אכילה**.

II. העוגה **אכילה** גם לאחר כמה ימים, בתנאי שהיא נשמרת בכלי סגור.

מבין המילים המודגשות במשפטים I–II, הקיפו את המילה שיש בה צורן נטייה, וציינו מעליה את משמעותו של צורן הנטייה.

(2) השלימו את הטבלה שלפניכם.

ציינו את המשקל של המילה **אכילה** ואת המשמעות של המשקל בכל אחד מן המשפטים.

	המשקל	משמעות המשקל
I.	הנימוס עוסק בכללי ניהול שיחה ובאופן ה אכילה .	
II.	העוגה אכילה גם לאחר כמה ימים, בתנאי שהיא נשמרת בכלי סגור.	

עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

10. א. לפניכם שני משפטים, ובהם שתי מילים מודגשות.

– **מְחֹות** היד המורה לנהג להשתלב היא טקס קטן.

– **מְחֹות** אלה הן טקסים קטנים המביעים התחשבות בזולת.

(1) ציינו את השורש המשותף לשתי המילים המודגשות. _____

(2) שתי המילים המודגשות מסתיימות בצורן נטייה.

בחרו באחת מן המילים המודגשות, וכתבו מעליה את משמעות הצורן הסופי שלה.

ב. לפניכם משפט, ובו מילה מודגשת.

הנימוס מונע פגיעה **מֵהוֹתִית** בזולת.

המילה **מֵהוֹתִית** נוצרה בשלושה שלבים.

בכל אחד מן המשפטים שלפניכם הקיפו את האפשרות הנכונה, והשלימו את המידע החסר.

– במילה **מֵהוֹת** הצורן הסופי ☐ **ות** הוא צורן **גזירה / נטייה**, ומשמעותו _____.

– במילה **מֵהוֹתִי** הצורן הסופי ☐ **י** הוא צורן **גזירה / נטייה**, ומשמעותו _____.

– במילה **מֵהוֹתִית** הצורן הסופי **ת** הוא צורן **גזירה / נטייה**, ומשמעותו _____.

ג. לפניכם ארבע מילים שנוצרו בדרך של בסיס וצורן סופי.

בְּנֶקְאִי, דְּבוֹרָאִי, יַמָּאִי, סְפוֹרְטָאִי

ציינו במה שונים ה**בְּסִיסִים** של המילים **בְּנֶקְאִי, סְפוֹרְטָאִי** מן ה**בְּסִיסִים** של המילים **דְּבוֹרָאִי, יַמָּאִי**.

ד. לפניכם משפט, ובו שני זוגות פעלים מודגשים. בכל זוג הקיפו את הפועל המתאים להקשר.

בימינו המחיר ש**נִגְבָּה** / **נִגְבָּה** על הפרת כללי נימוס נמוך מן המחיר ש**נִגְבָּה** / **נִגְבָּה** על הפרתם של כללי

נימוס אלה בימי הביניים.



עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

11. א. לפניכם שני משפטים I-II, ובהם שמות עצם מודגשים. ענן על השאלות שלאחר כל משפט.

I. לעיתים מאחורי נימוס מסתתרת הונאה.

• ציינו את השורש של המילה הונאה.

• הקיפו את השם שאינו נוטה באותו המשקל של המילה הונאה.

הסנאה, הדחה, הפליה, הגירה

II. בחנופה אין מציגים את הדברים באופן גלוי.

• ציינו את השורש של המילה גלוי.

• הקיפו את המילה שהיא מאותה הגזרה של המילה גלוי.

קרויים, תנאי, נשוי, מצויה

ב. מבין המילים המודגשות שלפניכם, הקיפו את המילה שהאות מ"ם בה שורשית.

מגע, מסיט, מונע, מקטלג

ג. לפניכם משפטים ובהם שלוש מילים מודגשות.

• אדם מסיט את מבטו הצידה ברפפת כאשר מישוהו לידו מנהל שיחה בטלפון.

• בחרמון נסעה המשפחה ברפבל.

• הכרמלית היא כלי תחבורה ציבורי תת־קרקעי שמאפשר להגיע מן הכרמל לעיר התחתית בחיפה.

(1) ציינו מעל כל אחת מן המילים המודגשות את דרך התצורה שלה.

(2) לפניכם שלוש המילים הכתובות לעיל.

רפבת רפבל רפמלית

כתבו ליד כל אחת מן המילים מילה אחת שנוצרה באותה דרך התצורה. את המילים בחרו מן הרשימה שלפניכם.

קטנוע, מזל"ט, הסעית (שאטל), גלשן, טרקטור

(3) כתבו ליד כל אחת מן המילים שלפניכם שם פעולה בבניין קל, שנגזר מאותו השורש שלה.

מסוק מטוס דאון

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

עברית: לשון, חורף תשפ"ג, מס' 11271

טיוטה

Blank lined area for writing the answer.

טיוטה

[illegible]

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"